

MERITIUS®

ADVOCATEN - AVOCATS

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

<i>Flauwvallen achter het stuur. Wie betaalt de rekening? .....</i>	1
<i>Ondergedoken en toch verschoonbaar? .....</i>	1
<i>Nalatenschap. Houden of geven?.....</i>	2
<i>Schuldeiser met voorrecht .....</i>	2
<i>Salomonsoordeel over "gevallen frietzak" .....</i>	2
<i>FAQ inzake intellectuele eigendomsrechten.....</i>	3
<i>Mijn fabrieksgeheimen niet zomaar pikken! .....</i>	3
<i>Wet Handelspraktijken geldt ook ondergronds .....</i>	4
<i>Private stichting: geen handelsactiviteiten! .....</i>	4

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Onze kantoorgegevens:**Adres: Martelaarslaan nr. 402 te 9000 Gent****Tel: 09/269.70.70 - Fax: 09/269.70.71***Eddie CARNEWAL - Luc STOLLE - Patricia CARNEWAL**Wendy VAN MECHELEN - Liesbet UYTENHOVE***Flauwvallen achter het stuur. Wie betaalt de rekening?***Wendy VAN MECHELEN*

Een bestuurder verliest het bewustzijn achter het stuur en veroorzaakt een ongeval. Is hij aansprakelijk?

Het lijkt evident hierop "neen" te moeten antwoorden, doch in praktijk stuit men op grote terughoudendheid van de rechtbanken. De rechters hanteren immers een aantal stringente voorwaarden alvorens de overmacht te aanvaarden.

Zo mag de beklaagde vooraf geen kennis gehad hebben van een lichaamsgebrek of aandoening die het onwel worden heeft veroorzaakt. Indien de bestuurder kennis had van een dergelijke aandoening, diende hij te handelen als een goe-

de huisvader en alle risico's uit te sluiten door niet met de wagen te rijden.

Daarenboven dient het onwel worden totaal onvoorzienbaar te zijn, wat inhoudt dat het zeer plots dient op te treden en niet reeds enige tijd voordien voelbaar was.

In geval de overmacht bewezen geacht wordt en de bestuurder vrijgesproken wordt, komt het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds tussen om de schade aan derden te vergoeden.

*Pol. Rb. Luik, 17 juni 2004***Ondergedoken en toch verschoonbaar?***Eddie CARNEWAL*

Vroeger droeg iedere gefailleerde het faillissement als een stigma met zich mee. Van het heropstarten van een nieuwe zaak was nauwelijks sprake. De schuldeisers uit het faillissement konden immers ten allen tijde opnieuw opdagen. De wetgever heeft aan deze toestand een einde gesteld. De overgebleven schulden van de gefailleerde kunnen nl. worden kwijtgescholden indien hij "verschoonbaar" wordt verklaard.

Een handelaar-natuurlijke persoon zal in principe de verschoonbaarheid verkrijgen. Zij zal slechts geweigerd worden in de hypothese van een kennelijk grove fout.

De Rechtbank van Koophandel te Gent oordeelde recent dat het feit dat de gefailleerde vertrokken is zonder adres, zeg maar ondergedoken is, niet zonder meer kan gelijkgesteld worden met een kennelijk grove fout. Er kan immers niet worden aangetoond dat hij over goederen of een inkomen beschikt dat aan het faillissement is onttrokken. De gefailleerde werd verschoonbaar verklaard.

Kh. Gent, 15 juni 2005.

“Opgelet: de verwerping van een nalatenschap wordt niet vermoed. Zij moet eveneens gedaan worden bij wijze van verklaring op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg.”

Nalatenschap. Houden of geven?

Luc STOLLE

In de vorige nieuwsbrief hadden wij het over de aansprakelijkheid van de vereffenaar. Daarin was ook de problematiek van de aanvaarding van de nalatenschap aan de orde. Een lezer vroeg ons hoe het nu precies zit met de aanvaarding en de verwerping van een nalatenschap.

De problematiek stelt zich vooral wanneer men eraan twijfelt of de nalatenschap al dan niet positief zal zijn of wanneer men vreest dat er nog schulden zullen opduiken.

Iedere erfgenaam beschikt over drie keuzes: de erfenis zuiver aanvaarden, aanvaarden onder voorrecht van boedelbeschrijving of verwerpen.

De erfenis wordt meestal zuiver aanvaard, wanneer de erfgenaam zeker is dat er meer actief is dan passief. Men hoeft niets bijzonders te doen om te aanvaarden. De aanvaarding blijkt o.m. uit handelingen die men m.b.t. de nalatenschap stelt (het participeren in de verdeling van de goederen, de ondertekening van fiscale nalatenschaapaangifte, ...).

Blijkt nadien de nalatenschap een deficit te ver-

tonen, dan staan de aanvaardende erfgenamen in voor de schulden, elk voor hun proportioneel deel, doch niet beperkt tot het actief dat zij hebben ontvangen.

Wanneer de erfgenaam twijfelt over de goeheid van de erflater, wordt de erfenis aanvaard onder voorrecht van boedelbeschrijving. Dit gebeurt bij verklaring op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg, waar de erfenis is opengevalen. In voorkomend geval moet een inventaris worden opgemaakt en is de erfgenaam slechts gehouden om de schulden te betalen met de goederen van de erflater; hij kan evenwel niet vrij beschikken over de goederen van de erfenis. Daar er strikte termijnen zijn voorgeschreven, is het geraadzaam zich te laten bijstaan door een advocaat of een notaris.

Indien de schulden de baten overtreffen wordt de nalatenschap in de regel verworpen. Opgelet: de verwerping wordt niet vermoed; zij wordt eveneens gedaan bij wijze van verklaring op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg.

Schuldeiser met voorrecht?

Eddie CARNEWAL

Wanneer een faillissement wordt uitgesproken moeten de schuldeisers (b.v. leveranciers, personeelsleden, etc.) bij de aangestelde curator of op de griffie van de rechtbank van koophandel die het faillissement heeft uitgesproken, hun schuldvordering indienen. De curator weet immers niet wie er allemaal schuldeiser is want de boekhouding van de gefailleerde is meestal (bewust of onbewust) achterop geraakt.

De schuldeisers vormen samen het aangegeven passief van het faillissement waarmee de curator zal moeten rekening houden bij de verdeling van het actief. Maar bepaalde schuldeisers hebben een 'voorrecht' wat betekent dat ze in eerste of

althans in hogere rang dan de andere schuldeisers zullen uitbetaald worden.

Er zijn verschillende soorten voorrechten en hun rangorde ligt wettelijk vast.

Bij de aangifte van schuldvordering dient de schuldeiser niet alleen te wijzen op het feit dat hij een voorrecht inroept doch moet hij, in overeenstemming met de Faillissementswet, ook duidelijk aangeven welk voorrecht hij inroept, zodat de curator weet welke rangorde er moet gegeven worden. Zoniet, dan zal het voorrecht niet toegekend worden en valt men buiten de prijzen.

Kh., Tongeren, 4 maart 2004.

Salomonsoordeel omtrent “gevallen frietzak”.

Wendy VAN MECHELEN

Ter hoogte van een schoolinternaat glijdt een voetganger uit over een vlek van frietvet op het voetpad. Het internaat beweert niet op de hoogte te zijn geweest van de vlek en stelt dat haar geen schuld treft. De rechtbank oordeelt evenwel anders. Als bewaarder van een gebrekkige zaak is het internaat aldus aansprakelijk.

Maar, zo meent de rechtbank, ook de onfortuinlijke voetganger treft schuld. Indien hij de nodige voorzichtigheid aan de dag had gelegd, dan had hij de vetvlek kunnen ontwijken. De rechter besluit tot een gedeelde aansprakelijkheid.

Luik, 2 september 2003, R.G.A.R., 2005, p. 13951

FAQ inzake intellectuele eigendomsrechten.

Patricia CARNEWAL

Wat betekent het teken "©" ?

© staat voor "Copyright". Dit teken geeft aan dat het betreffende werk auteursrechtelijk beschermd is. Dit is niet noodzakelijk een literair werk. Elke creatie, voor zover die een concrete en originele vorm heeft, is beschermd door het auteursrecht. De maker verkrijgt deze rechten door het loutere creëren op zich. Een depot is niet nodig of mogelijk en er bestaat geen register van auteursrechtelijk beschermde werken. Vandaar dat dit ©-teken vaak door de maker op het werk wordt aangebracht, samen met de datum van creatie en de naam van de auteur of maker. Hoewel dit geen verplichting is en het ook geen rechten in het leven roept, is dit wel aan te raden. Derden worden er immers op die manier op gewezen dat het werk auteursrechtelijk beschermd is en dat het niet zomaar gekopieerd kan worden.

Wanneer mag men een ® achter een naam zetten?

® staat voor "Registered Trademark". Het geeft aan dat het merk (dit kan een naam zijn, een logo, een vorm, etc..) geregistreerd of ingeschreven is.

Het gebruik van dit teken is overgewaaid uit de VS, waar het wettelijk verplicht is om dit teken aan te brengen. In de Benelux geldt deze verplichting niet, doch in de praktijk wordt dit vaak gebruikt en het is ook aan te raden wanneer men een ingeschreven merk bezit. Het is een middel om derden te wijzen op uw merkrechten. Het ® teken mag wel niet ten onrechte of misleidend worden aangebracht. Zet dit ®-teken dus niet achter uw naam wanneer die niet daadwerkelijk als merk is ingeschreven. Hiervoor moet u de naam, het logo etc... als merk deponeren. Zodra u het bericht krijgt dat uw merk is aanvaard en ingeschreven, mag u het merk gebruiken met vermelding van het ®-teken, in die landen waar u de bescherming hebt verkregen.

Wat betekent het symbool "TM" ?

Ook dit symbool, "Trade Mark", is overgewaaid uit de VS, waar het een juridische betekenis heeft. Het symbool "TM" wordt aangebracht op een merk dat (nog) niet is geregistreerd of ingeschreven. In onze contreien heeft dit teken echter geen enkele betekenis. Het heeft dan ook weinig zin om dit teken aan te brengen.

Mijn fabrieksgeheimen niet zomaar pikken!

Luc STOLLE

Vele KMO's zijn sterk omwille van de soms zeer specifieke kennis omtrent de manier waarop zij hun product vervaardigen. Daartegenover staat dat deze kennis – dikwijls omwille van de relatieve eenvoud ervan – makkelijk kan worden overgedragen.

Een lezer, die blijkbaar lekkere kroketten fabriceert, vroeg ons op welke regels hij beroep kan doen om zijn productiemethoden te beschermen tegen overdracht door zijn werknemers.

Vooreerst is er art. 17 van de Wet op de Arbeidsovereenkomsten (WAO), dat o.m. bepaalt dat de werknemer zich ervan moet onthouden fabrieksgeheimen, zakengeheimen of geheimen i.v.m. persoonlijke of vertrouwelijke aangelegenheden, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, bekend te maken aan derden. Evenmin mag de werknemer daden van oneerlijke concurrentie verrichten of daaraan meewerken, hetzij als werknemer, hetzij als zelfstandige, hetzij in welke andere hoedanigheid ook. Beide verbodsbepalingen gelden zowel tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst als erna.

Wanneer er zich tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst een schending van het fabrieksgeheim voordoet, zal de arbeidsrechtbank bevoegd zijn om kennis te nemen van het geschil (art. 578 Ger.W.).

Maar ook in het Strafwetboek vinden wij een bepaling aangaande het fabrieksgeheim. Artikel 309 bepaalt dat hij die geheimen van de fabriek waarin hij werkzaam geweest is of nog is, kwaadwillig of bedrieglijk aan anderen meedeelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van 3 maanden tot 3 jaar en met geldboete van 250 euro tot 10.000 euro. In dergelijke strafprocedure kan de werkgever zich uiteraard steeds burgerlijke partij stellen voor de door hem opgelopen schade.

Er is dus wel degelijk een arsenaal van wetgevende bepalingen waarmee men de werknemer ertoe kan bewegen voorzichtig met uw geheimen om te gaan! Mogelijks kan men de werknemer zelfs een verklaring laten ondertekenen waarin hij erkent kennis te hebben genomen van deze regels.

Wet Handelspraktijken geldt ook ondergronds.

Wendy VAN MECHELEN

Tijdens een speleologietocht was een deelnemer uitgedegen en in een drie meter diepe put terecht gekomen, waardoor zij ernstige verwondingen opliep. Nochtans was er een touw gespannen aan de grotwand, waardoor, bij gebruik van het aangepaste materiaal, elke val kon vermeden worden.

De organisator beriep zich op een exoneratieclausule in het door de deelnemers ondertekende contract, maar daar had de Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik geen oren naar: een dergelijke clausule is onrechtmatig en bijgevolg nietig, dit op basis van art. 32 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.

Dat artikel stelt dat het verboden is de wettelijke aansprakelijkheid van de verkoper (in het kader van zijn beroepsactiviteit) uit te sluiten of te beperken bij overlijden of lichamelijk letsel van de consument ten gevolge van een doen of nalaten van deze verkoper. De organisator werd bijgevolg aansprakelijk gesteld voor de gevolgen van de val.

De organisator van een speleologietocht moet er zich dus toe verbinden alle nodige maatregelen te nemen om de veiligheid van zijn klanten te waarborgen. Hij moet alle voorzieningen treffen die men van een goede huisvader kan verwachten.

Private stichting: geen handelsactiviteiten!

Luc STOLLE

De Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Hasselt velde een belangwekkende beschikking. Hij stelde vast dat een private stichting in werkelijkheid commerciële activiteiten met winst oogmerk voerde. Deze activiteiten waren bovendien kwantitatief belangrijker dan de niet-commerciële activiteiten inzake de allocatie der middelen. Daardoor wordt, aldus de Voorzitter, de rechtsvorm van de 'private stichting' afgewend van de doelstellingen die de wetgever beoogde (o.m. "certificering van aandelen en aan ouders van gehandicapte kinderen de mogelijkheid bieden de toekomst van hun kinderen te waarborgen door een afgescheiden vermogen in

de vorm van een stichting"). De Voorzitter meende dat de betreffende stichting een handelaar is en daarom handelt in strijd met de wettelijke specialiteit van de private stichting. De foutieve keuze van de rechtsvorm impliceert, aldus de Voorzitter, een inbreuk op de wet op de eerlijke handels praktijken zodat een stakingsbevel zich opdrong.

Voorz. Kh. Leuven, 10 december 2004

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Rue de Hennin, 67-69 - 1050 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 60 08 - Fax +32 (0)2 735 67 78
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 744 204 - Fax +32 (0)81 744 207
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2016 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be